

ZNAČAJ RANE PREVENCIJE I DIJAGNOZE MELANOMA KOŽE

¹Snežana Stoilova, ²N. Veličkova

¹Visoka medicinska škola Bitola, Univerzitet "Sv. Kliment Ohridski", Bitola,

²Fakultet medicinskih nauka, Univerzitet "Goce Delcev", Štip, R. Makedonija

Cilj rada je da se ukaže na značaj preventivnih mera kao i rane detekcije i dijagnoze melanoma kože.

Za materijal su korišćeni podatci iz statističkih izveštaja za analizu morbiditeta i mortaliteta od melanoma kože iz Instituta za Javno zdravlje, Skopje, R. Makedonija kao i iz Registra raka.

Rezultati su prikazani na osnovu deskripcije morbiditeta i mortaliteta od ovog obolenja, kao u globalnom nivou tako i u okviru Republike Makedonije. Incidenca melanoma je najveća u Australiji gde od 14 muškaraca jedan oboli, a kod žena jedna na 23. U SAD-u incidenca je 1/3 u odnosu na Australije, a u Evropi najveća je u Skandinavskim zemljama zbog tipa kože. U Republici Makedoniji incidenca kod muškaraca na 100.000 stanovnika iznosi 4.5, a kod žena 3.4.

Zaključak. Osnovno je primenjivanje mera primarne prevencije odnosno izbegavanje faktora rizika, sekundarne prevencije ili rano otkrivanje melanoma, kao i adekvatno lečenje. Otkrivanje melanoma na nivou epiderma moguće je i izlečenje, a prevencija i rano otkrivanje melanoma moraju postati cilj svih zdravstvenih radnika i društva u celini.

Ključne riječi: prevencija, dijagnoza, melanoma kože.